Judikatūras krājums

ĢENERĀLADVOKĀTA MACEJA ŠPUNARA [*MACIEJ SZPUNAR*]
SECINĀJUMI,
sniegti 2021. gada 28. oktobrī[1]

Lieta C-421/20

Acacia Srl
pret
Bayerische Motoren Werke AG

(*Oberlandesgericht Düsseldorf* (Federālās zemes Augstākā tiesa Diseldorfā, Vācija) lūgums sniegt prejudiciālu nolēmumu)

Lūgums sniegt prejudiciālu nolēmumu – Kopienas dizainparaugi – Starptautiskā jurisdikcija – Piemērojamās materiālās tiesības – Atvasinātās tiesības, kas izriet no Kopienas dizainparauga pārkāpuma – *Lex fori* – Sākotnējā pārkāpuma izdarīšanas vieta

I. Ievads

1. Savienības starptautisko privāttiesību pamatkodolu veido jurisdikcijas normas un kolīziju normas, kas iekļautas attiecīgi Regulā (ES) Nr. 1215/2012[2] un abās dvīņu regulās par tiesību aktiem, kas piemērojami līgumsaistībām un ārpuslīgumiskām saistībām, proti, Regulā (EK) Nr. 593/2008[3] un Regulā (EK) Nr. 864/2007[4].

2. Šīm regulām ir īpaši plašas piemērošanas jomas. Ņemot to vērā, Regulas Nr. 1215/2012 jurisdikcijas normu piemērošanai nepieciešama pārrobežu elementa pastāvēšana, kas izpaužas kā attiecīgo tiesisko attiecību starptautiskais raksturs, kurš izriet no vairāku valstu iesaistīšanās[5]. Līdzīgi Romas I un Romas II regulu kolīziju normas ir piemērojamas gadījumos, kas ir saistīti ar tiesību normu kolīzijām[6].

1 Oriģinālvaloda – franču.

2 Eiropas Parlamenta un Padomes Regula (2012. gada 12. decembris) par jurisdikciju un spriedumu atzīšanu un izpildi civillietās un komerclietās (OV 2012, L 351, 1. lpp.).

3 Eiropas Parlamenta un Padomes Regula (2008. gada 17. jūnijs) par tiesību aktiem, kas piemērojami līgumsaistībām (Roma I) (OV 2008, L 177, 6. lpp.; turpmāk tekstā – "Romas I regula").

4 Eiropas Parlamenta un Padomes Regula (2007. gada 11. jūlijs) par tiesību aktiem, kas piemērojami ārpuslīgumiskām saistībām (Roma II) (OV 2007, L 199, 40. lpp.; turpmāk tekstā – "Romas II regula").

5 Skat. spriedumus, 2005. gada 1. marts, *Owusu* (C-281/02, EU:C:2005:120, 25. un 26. punkts), un 2021. gada 25. februāris, *Markt24* (C-804/19, EU:C:2021:134, 32. punkts un tajā minētā judikatūra).

6 Skat. it īpaši Romas II regulas 1. panta 1. punkta pirmo teikumu.

3. Turklāt, neskarot šīs prasības par pārrobežu elementa pastāvēšanu, Regulā Nr. 1215/2012 un Romas II regulā ir paredzēti izņēmumi par labu konkrētiem Savienības tiesību noteikumiem[7], priekšroku dodot it īpaši Regulas (EK) Nr. 6/2002[8] noteikumiem.

4. Šis lūgums sniegt prejudiciālu nolēmumu sniedz Tiesai iespēju noskaidrot saistību starp šīm trim regulām attiecībā uz situācijām, kas minētas Regulas Nr. 6/2002 82. panta 5. punktā, proti, tām, kurās prasība par pārkāpumu ir iesniegta tās dalībvalsts tiesās, kurā pārkāpums ir noticis vai draudējis notikt.

II. Atbilstošās tiesību normas

A. Regula Nr. 6/2002

5. Regulas Nr. 6/2002 82. panta "Starptautiskā piekritība" 5. punktā ir noteikts:

"Tiesvedību attiecībā uz 81. panta a) un d) apakšpunktā minētajām prasībām var uzsākt arī tās dalībvalsts tiesās, kurā pārkāpums ir noticis vai draudējis notikt."

6. Saskaņā ar šīs regulas 88. pantu "Piemērojamie tiesību akti":

"1. Kopienas dizainparaugu tiesas piemēro šīs regulas noteikumus.

2. Visos jautājumos, ko šī regula neaptver, Kopienas dizainparaugu tiesa piemēro valsts tiesību aktus, tostarp starptautiskās privāttiesības.

3. Ja vien šajā regulā nav paredzēts citādi, Kopienas dizainparaugu tiesa piemēro tos procesuālos noteikumus, kas attiecas uz tādām pašām prasībām saistībā ar valsts dizainparaugu tiesībām tajā dalībvalstī, kur šī tiesa atrodas."

B. Romas II regula

7. Romas II regulas 1. panta "Darbības joma" 1. punktā ir noteikts:

"Gadījumos, kas ir saistīti ar tiesību normu kolīzijām, šo regulu piemēro ārpuslīgumiskām saistībām civillietās un komerclietās. [..]"

8. Šīs regulas 8. pantā "Intelektuālā īpašuma tiesību pārkāpumi" ir noteikts:

"1. Tiesību akti, ko piemēro tādām ārpuslīgumiskām saistībām, kas izriet no intelektuālā īpašuma tiesību pārkāpumiem, ir tās valsts tiesību akti, kurā tiek prasīta aizsardzība.

2. Tiesību akti, ko piemēro vienoto Kopienas intelektuālā īpašuma tiesību pārkāpumu radītām ārpuslīgumiskām saistībām, ir tās valsts tiesību akti, kurā izdarīts pārkāpums – attiecībā uz visiem jautājumiem, ko nereglamentē attiecīgajos Kopienas instrumentos.

[7] Regulas Nr. 1215/2012 67. pantā būtībā ir noteikts, ka tā neliedz piemērot noteikumus, kas konkrētos jautājumos ietverti Savienības aktos. Romas II regulas 27. pantā ir paredzēts, ka šī regula neskar tādu Savienības tiesību aktu piemērošanu, kuros saistībā ar konkrētiem jautājumiem ir paredzēti noteikumi par tiesību normu kolīziju attiecībā uz ārpuslīgumiskām saistībām.

[8] Padomes Regula (2001. gada 12. decembris) par Kopienas dizainparaugiem (OV 2002, L 3, 1. lpp.).

[..]"

III. Pamatlietas fakti

9. *Acacia Srl* ir Itālijā reģistrēta sabiedrība, kas Itālijā ražo riteņu diskus, kas ir paredzēti mehāniskajiem transportlīdzekļiem, un izplata tos visā Savienības teritorijā.

10. Sabiedrība *Bayerische Motoren Werke AG* (turpmāk tekstā – "*BMW*"), uzskatot, ka dažu *Acacia* riteņu disku izplatīšana Vācijā ir reģistrēta Kopienas dizainparauga, kura īpašniece tā ir, pārkāpums, iesniedza Vācijā prasību par pārkāpumu Kopienas dizainparaugu tiesā.

11. Šī tiesa atzina, ka tai ir jurisdikcija saskaņā ar Regulas Nr. 6/2002 82. panta 5. punktu.

12. Turklāt minētā tiesa nosprieda, ka *Acacia* bija veikusi *BMW* apgalvoto pārkāpumu, un uzdeva šādi konstatēto pārkāpumu pārtraukt. Atsaucoties uz Romas II regulas 8. panta 2. punktu, šī tiesa *BMW* papildu prasījumiem par zaudējumu atlīdzību, informācijas sniegšanu, dokumentu iesniegšanu, preču nodošanu iznīcināšanai un atskaišu sniegšanu piemēroja Vācijas tiesības. Šie prasījumi lielākoties tika apmierināti.

13. *Acacia* iesniedza apelācijas sūdzību iesniedzējtiesā. Tā galvenokārt apgalvo, ka *BMW* papildu prasījumiem ir piemērojamas Itālijas tiesības.

14. Iesniedzējtiesa apstiprina, ka Vācijas tiesu jurisdikcija šajā gadījumā izriet no Regulas Nr. 6/2002 82. panta 5. punkta un ka *Acacia* ir izdarījusi *BMW* apgalvoto pārkāpumu.

15. Tomēr tai ir šaubas par to, kuras valsts tiesības ir piemērojamas *BMW* papildu prasījumiem, un tā norāda, ka strīda iznākums zināmā mērā ir atkarīgs no šī jautājuma. Saskaņā ar ekspertu ziņojumu par Itālijas tiesībām, ko iesniedza *Acacia*, Vācijas tiesību normas attiecībā uz dokumentu izsniegšanu un atskaišu sniegšanu atšķiroties no Itālijas tiesībām. Ja papildu prasījumiem būtu piemērojamas Itālijas tiesības, tad būtu jāgroza pirmās instances spriedums.

16. Iesniedzējtiesa uzskata, ka no Romas II regulas 8. panta 2. punkta, kā to interpretējusi Tiesa spriedumā *Nintendo*[9], izriet, ka šajā gadījumā ir piemērojamas Itālijas tiesības. Šajā ziņā tā norāda, ka, tā kā Vācijā piegādāto strīdīgo preču izcelsme ir Itālijā, notikuma, kas rada kaitējumu, vieta tātad ir Itālijā. Šī tiesa uzskata, ka notikuma, kas radījis kaitējumu, vietas kritērijs, kurš izveidots spriedumā *Nintendo*, ir jāpiemēro ne vien situācijā, kad atbildētājam pārmestie pārkāpumi ir izdarīti vairākās dalībvalstīs, kā tas bija lietā, kurā pasludināts šis spriedums, bet arī tad, kad tie tikuši izdarīti tikai vienā dalībvalstī, kā tas ir šajā gadījumā.

17. Šāds risinājums nodrošinātu, ka notikumam, kas rada kaitējumu, piemērojamie tiesību akti abās situācijās būtu vienādi. Spriedums *AMS Neve* u.c.[10], uz kuru *BMW* atsaucas, pamatojot savu nostāju, saskaņā ar kuru papildu prasījumiem ir piemērojamas Vācijas tiesības, nekādi nemainītu nepieciešamību nodrošināt, ka abām šīm situācijām tiek piemēroti vieni un tie paši materiālo tiesību akti.

[9] Spriedums, 2017. gada 27. septembris (C-24/16 un C-25/16, turpmāk tekstā – "spriedums *Nintendo*", EU:C:2017:724).

[10] Spriedums, 2019. gada 5. septembris (C-172/18, turpmāk tekstā – "spriedums *AMS Neve* u.c.", EU:C:2019:674).

IV. Tiesvedība Tiesā un prejudiciālie jautājumi

18. Šādos apstākļos *Oberlandesgericht Düsseldorf* (Federālās zemes Augstākā tiesa Diseldorfā, Vācija) ar 2020. gada 31. augusta lēmumu, kas Tiesā iesniegts 2020. gada 8. septembrī, nolēma apturēt tiesvedību un uzdot Tiesai šādus prejudiciālus jautājumus:

"1) Vai valsts tiesa, kas izskata pārkāpumu, kuras starptautisko jurisdikciju nosaka pārkāpuma izdarīšanas vieta saskaņā ar Regulas Nr. 6/2002 82. panta 5. punktu, izskatot prasījumus saistībā ar Kopienas dizainparaugu pārkāpumiem tās dalībvalsts teritorijā, var piemērot tās dalībvalsts tiesību aktus, kuras teritorijā atrodas tiesa, kas izskata pārkāpumu (*lex fori*)?

2) Gadījumā, ja uz pirmo jautājumu atbilde ir noliedzoša: vai, lai noteiktu papildu prasījumiem piemērojamos tiesību aktus saskaņā ar [Romas II regulas] 8. panta 2. punktu, "sākotnējā pārkāpuma izdarīšanas vieta" Tiesas nolēmumu lietās C-24/16 un C-25/16 *Nintendo* izpratnē var atrasties arī dalībvalstī, kurā atrodas patērētāji, uz kuriem ir vērsta tīmeklī izvietotā reklāma, un kurā tiek laisti tirgū priekšmeti, ar kuriem tiek pārkāptas dizainparauga tiesības Regulas Nr. 6/2002 19. panta izpratnē, ciktāl apstrīdēta tiek tikai piedāvāšana un laišana tirgū šajā valstī, un turklāt arī tad, ja piedāvāšanas un laišanas tirgū pamatā esošie piedāvājumi tīmeklī ir formulēti citā dalībvalstī?"

19. Rakstveida apsvērumus iesniedza *BMW* un Eiropas Komisija. Šīs pašas ieinteresētās puses bija pārstāvētas 2021. gada 8. jūlija Tiesas sēdē.

V. Vērtējums

A. Par pirmo prejudiciālo jautājumu

20. Pirmajā prejudiciālajā jautājumā iesniedzējtiesa būtībā vēlas noskaidrot, vai Romas II regulas 1. panta 1. punkts, kā arī Regulas Nr. 6/2002 88. panta 2. punkts un 89. panta 1. punkta d) apakšpunkts ir jāinterpretē tādējādi, ka situācija, kad dalībvalsts tiesā ir iesniegta prasība saskaņā ar šīs otrās regulas 82. panta 5. punktu, neietver tiesību kolīziju Romas II regulas 1. panta 1. punkta izpratnē un ka papildu prasījumiem, kas attiecas uz šīs dalībvalsts teritoriju, ir jāpiemēro nevis šīs regulas kolīziju normās noteiktie piemērojamie tiesību akti, bet gan *lex fori*.

21. Pirms šī jautājuma izvērtēšanas man šķiet noderīgi atgādināt kontekstu, kādā iekļaujas tiesas, kurā celta prasība saskaņā ar Regulas Nr. 6/2002 82. panta 5. punktu, jurisdikcija (1. sadaļa). Pēc tam, lai sniegtu lietderīgu atbildi uz šo jautājumu, vispirms pierādīšu, ka ir jāizslēdz hipotēze, saskaņā ar kuru pamatlietā aplūkotajiem papildu prasījumiem varētu būt piemērojams *lex fori processualis* princips un tos noteikti regulētu dalībvalsts, kurā celta prasība par pārkāpumu, tiesību akti (2. sadaļa), un vēlāk es pārbaudīšu, vai situācijā, kad dalībvalsts tiesā ir iesniegta prasība saskaņā ar šo tiesību normu, ir jāpiemēro kolīziju normas (3. sadaļa).

1. Regulas Nr. 6/2002 82. panta 5. punkts

22. Attiecībā uz dalībvalstu tiesu jurisdikciju izskatīt prasības par pārkāpumiem Regulas Nr. 6/2002 82. panta 1.–3. punktā ir secīgi paredzēti piesaistes punkti, no kuriem pirmais ir prasītāja dzīvesvieta vai reģistrācijas vieta [domicils] Savienībā un otrais – prasītāja uzņēmuma atrašanās Savienībā. Pēc tam, ja prasītājam Savienības teritorijā nav ne dzīvesvietas, ne

reģistrācijas vietas [domicila], ne arī uzņēmuma, šī regula paredz *forum actoris* jurisdikciju, savukārt trešais un ceturtais piesaistes punkts ir attiecīgi prasītāja dzīvesvieta vai reģistrācijas vieta [domicils] vai uzņēmuma atrašanās vieta Savienības teritorijā. Visbeidzot, kā *ultima ratio* prasības par pārkāpumu ir jāiesniedz Eiropas Savienības Intelektuālā īpašuma biroja (*EUIPO*) atrašanās vietas tiesās.

23. Turklāt saskaņā ar 82. panta 5. punktu tiesvedību var uzsākt arī tās dalībvalsts tiesās, kurā pārkāpums ir noticis vai draudējis notikt. Kā izriet no Regulas Nr. 6/2002 83. panta, atšķirībā no tiesām, kurās prasība celta saskaņā ar šīs regulas 82. panta 1.–3. punktu, tiesai, kurā prasība celta saskaņā ar tās 82. panta 5. punktu, ir jurisdikcija spriest tikai par tiem pārkāpumiem, kas ir notikuši vai draudējuši notikt tajā dalībvalstī, kurā atrodas tiesa, kurā celta prasība.

24. Šāda piesaistes punktu secība, ko papildina punkts par dalībvalsti, kurā pārkāpums ir noticis vai draudējis notikt, ir minēta arī Regulā (ES) 2017/1001 [11]. Tādēļ Tiesas judikatūra, kas izstrādāta saistībā ar šo regulu, it īpaši spriedumā *AMS Neve* u.c., ir transponējama attiecībā uz Regulu Nr. 6/2002. Tomēr, kā izriet no šī sprieduma 64. punkta, risinājumi saistībā ar noteikumiem par jurisdikciju nav obligāti piemērojami kolīziju normām, kas ir šī lūguma sniegt prejudiciālu nolēmumu centrā. Tādēļ spriedumu *AMS Neve* u.c. nevar interpretēt kā tādu, kas izdara ierobežojumus vai izmaiņas attiecībā pret spriedumu *Nintendo*.

2. "Lex fori processualis" princips

25. Lai noteiktu, kādas tiesību normas ir piemērojamas sankcijām, kas nav minētas Regulas Nr. 6/2002 89. panta 1. punkta a)–c) apakšpunktā, šīs regulas 89. panta 1. punkta d) apakšpunktā ir atsauce uz tās dalībvalsts tiesību aktiem, kurā noticis vai draudējis notikt pārkāpums, precizējot, ka šī atsauce attiecas arī uz šī tiesību akta starptautisko privāttiesību normām. Šajā sistēmā minētās regulas 88. panta 2. punktā attiecībā uz visiem jautājumiem, kas neietilpst šīs regulas piemērošanas jomā, savukārt ir atsauce uz Kopienas dizainparaugu tiesas, kurā celta prasība tostarp par pārkāpumu, dalībvalsts tiesību aktiem.

26. Pašreizējā Savienības tiesību kontekstā šīs atsauces, ciktāl tās attiecas uz starptautiskajām privāttiesībām, ir jāsaprot kā tādas, kas attiecas uz Romas II regulas normām [12]. Dalībvalstīs, kuras piemēro šīs regulas kolīziju normas, Regulas Nr. 6/2002 89. panta [1. punkta] d) apakšpunktā un 88. panta 2. punktā minētās atsauces tātad nozīmē, ka tiek noteikts par piemērojamu viens un tas pats valsts tiesību akts.

27. Turpretim attiecībā uz *lex fori processualis* principu dažādie procedūras aspekti, attiecībā uz kuriem Savienības tiesībās nav vienotu normu, ir jāregulē tiesas, kurā iesniegta prasība, dalībvalsts tiesību aktiem [13]. Regulā Nr. 6/2002 šis princips, šķiet, ir atzīts 88. panta 3. punktā [14].

[11] Eiropas Parlamenta un Padomes Regula (2017. gada 14. jūnijs) par Eiropas Savienības preču zīmi (OV 2017, L 154, 1. lpp.). Skat. manus secinājumus lietā *AMS Neve* u.c. (C-172/18, EU:C:2019:276, 29.–32. punkts).

[12] Skat. spriedumu *Nintendo*, 93. punkts.

[13] Šajā nozīmē skat. Fawcett, J. J., Torremans, P., *Intellectual Property and Private International Law*, Oxford University Press, Oksforda, 2011, 743. lpp., 13.158. punkts.

[14] Šajā nozīmē skat. De Miguel Asensio, P., *Conflict of Laws and the Internet*, Edward Elgar Publishing Limited, Čeltenhema, 2020, 5.123. punkts. Pilnības labad vēlos norādīt, ka saskaņā ar vienu no interpretācijām doktrīnā Regulas Nr. 6/2002 88. panta 3. punkts – kurā kā piemērojamās tiesības šajā tiesību normā aplūkotajiem jautājumiem ir noteikts *lex fori* – ir *lex specialis* attiecībā pret šīs regulas 88. panta 2. punktu, jo tas ietver arī procesuālos jautājumus. Skat. Späth, A., "Article 88", *Community Design Regulation (EC) No 6/2002 – A Commentary*, Hasselblatt G. N., Beck C. H. vadībā, Minhene, 2015, 512. lpp. Tomēr strīdā pamatlietā nav nepieciešamības ieslīgt doktrinālās debatēs par Regulas Nr. 6/2002 88. panta 2. punkta piemērošanas jomu. Konkrētajā gadījumā ir svarīgi noteikt, vai uz pamatlietā aplūkotajiem papildu prasījumiem attiecas *lex fori processualis* princips, kas izteikts šīs regulas 88. panta 3. punktā.

Turklāt *lex fori processualis* princips atbalsojas arī minētās regulas 89. panta 2. punktā, saskaņā ar kuru Kopienas dizainparaugu tiesa veic visus pasākumus atbilstoši valsts tiesību aktiem, lai nodrošinātu šīs regulas 89. panta 1. punktā minēto rīkojumu izpildi.

28. Spriedums *H. Gautzsch Großhandel*[15] sniedz lietderīgas norādes, kas ļauj izslēgt hipotēzi, saskaņā ar kuru uz pamatlietā aplūkotajiem papildu prasījumiem attiecas *lex fori processualis* princips.

29. Vispirms, attiecībā uz prasību iznīcināt pārkāpuma produktus no sprieduma *H. Gautzsch Großhandel*[16] izriet, ka tas ietilpst "citās sankcijās" Regulas Nr. 6/2002 89. panta 1. punkta d) apakšpunkta izpratnē.

30. Pēc tam, runājot par prasību par zaudējumu, ko radījušas pārkāpuma izdarītāja darbības, atlīdzību un par informācijas par šīm darbībām iegūšanu, lai noteiktu radīto kaitējumu, šie prasījumi saskaņā ar spriedumu *H. Gautzsch Großhandel*[17] neattiecas uz sankciju Regulas Nr. 6/2002 89. panta izpratnē. Taču šos prasījumus saskaņā ar minētās regulas 88. panta 2. punktu regulē Kopienas dizainparaugu tiesas, kurā celta šī prasība, valsts tiesības.

31. Visbeidzot, turpinot sprieduma *H. Gautzsch Großhandel*[18] pieeju, manuprāt, tāpat vajadzētu būt arī attiecībā uz prasībām iesniegt dokumentus un atskaites. Šo prasījumu raksturs nešķiet īpaši atšķirīgs no prasības sniegt informāciju par pārkāpuma izdarītāja darbībām. Spriedumā *Nintendo*[19] Tiesa ir apstiprinājusi, ka uz papildu prasījumiem par dokumentu un rēķinu iesniegšanu attiecas vai nu Regulas Nr. 6/2002 89. panta 1. punkta d) apakšpunkts, vai tās 88. panta 2. punkts, un katra no šīm normām atsaucas uz piemērojamām valsts tiesībām.

32. Līdz ar to uz pamatlietā aplūkotajiem papildu prasījumiem neattiecas *lex fori processualis* princips. Tādēļ tagad ir jānosaka, vai situācijā, kad dalībvalsts tiesā ir iesniegti šādi prasījumi saskaņā ar Regulas Nr. 6/2002 82. panta 5. punktu, ir jāpiemēro kolīziju normas.

3. Kolīziju normu piemērošana

33. Lai nonāktu pie secinājuma, ka, ja dalībvalsts tiesā ir celta prasība saskaņā ar Regulas Nr. 6/2002 82. panta 5. punktu, tad prasībai par pārkāpumu papildu prasījumiem obligāti ir jāpiemēro *lex fori*, ir jāuzskata, ka šajā tiesā runa nav par tiesību kolīziju Romas II regulas 1. panta 1. punkta izpratnē.

34. Faktiski, kā es jau minēju šo secinājumu 3. punktā, Romas II regulas kolīziju normas piekāpjas it īpaši Regulas Nr. 6/2002 normu priekšā. Taču Regulā Nr. 6/2002 nav minēta neviena kolīziju norma, kura *lex fori* norādītu kā tiesības, kas piemērojamas situācijās, kuras minētas šīs regulas 82. panta 5. punktā. It īpaši, pretēji *BMW* apgalvotajam, minētās regulas 83. panta 2. punkts šādu normu neietver. Kā izriet no tās nosaukuma, šī tiesību norma nosaka tās vietas tiesu, kurā noticis pārkāpums, jurisdikcijas apjomu.

15 Spriedums, 2014. gada 13. februāris (C-479/12, EU:C:2014:75).

16 Skat. spriedumu, 2014. gada 13. februāris (C-479/12, EU:C:2014:75, 52. punkts).

17 Spriedums, 2014. gada 13. februāris (C-479/12, EU:C:2014:75, 53. punkts).

18 Spriedums, 2014. gada 13. februāris (C-479/12, EU:C:2014:75).

19 Šī sprieduma 47. punkts.

35. Šādas kolīziju normas neesamības gadījumā, it īpaši, ja dalībvalsts tiesā ir iesniegta prasība saskaņā ar Regulas Nr. 6/2002 82. panta 5. punktu, pamatlietā aplūkotos papildu prasījumus ir *a priori* jāregulē tiesību aktiem, kuri noteikti kā piemērojami atbilstoši Romas II regulai. Ņemot to vērā, Romas II regula ir piemērojama vienīgi tiesību kolīzijas situācijās. Tādēļ, lai atbildētu uz pirmo jautājumu un uzskatītu, ka šīs regulas kolīziju normas ir piemērojamas šiem prasījumiem, ir jāpārbauda, vai pamatlietā aplūkotais gadījums ir saistīts ar tiesību kolīziju [20].

a) Par gadījumu, kas ir saistīts ar tiesību kolīziju

36. Savienības tiesībās nav precizēta vārdkopas "gadījums, kas saistīts ar tiesību kolīziju", kas lietota, lai apzīmētu Romas II regulas, kā arī Romas I regulas un tās priekšteča, proti, Konvencijas par tiesību aktiem, kas piemērojami līgumsaistībām, kura atvērta parakstīšanai Romā 1980. gada 19. jūnijā [21], piemērošanas jomu, nozīme. Tas, ka šis formulējums ir bieži lietots Savienības starptautiskajās privāttiesībās, lai aprakstītu šo instrumentu piemērošanas jomu, izriet no likumdevēja pārdomātas izvēles.

37. Gadījums, kas saistīts ar tiesību kolīziju, ir kolīziju normu piemērošanas nosacījums, kas iedibināts starptautiskajās privāttiesībās [22], neraugoties uz to, ka šīs prasības precīzā nozīme netiek saprasta vienādi [23]. Saskaņā ar vismazāk pretrunīgo valsts kolīziju normu interpretāciju un neskarot nianses, par kurām notiek diskusijas doktrīnā, šo prasību uzskata par izpildītu, ja aplūkotajai situācijai ir pārrobežu raksturs tādēļ, ka tajā ir iesaistītas vairākas valstis, un līdz ar to, vismaz potenciāli, uz to var attiekties vairāk nekā vienas valsts tiesību akti.

38. Ņemot vērā šo interpretāciju, tā kā Romas II regulā nav kolīziju normu, dalībvalsts tiesai, kurai būtu jāpiemēro valsts vai konvenciju kolīziju normas, kas ir spēkā šajā dalībvalstī, tādā gadījumā kā šajā lietā būtu vismaz jāpieļauj iespēja, ka ir piemērojami kādas citas, nevis šīs valsts tiesību akti. Pamatlietas puses patiešām ir reģistrētas dažādās dalībvalstīs. Turklāt sākotnējais pārkāpums ir noticis vienā no dalībvalstīm, proti, Itālijā, bet tā sekas iestājušās citā dalībvalstī, proti, Vācijā.

39. Šādos apstākļos, lai sniegtu vārdkopas "gadījums, kas saistīts ar tiesību kolīziju" interpretāciju Romas II regulas izpratnē, ir jāpievēršas tās juridiskajam pamatam. Saskaņā ar EKL 61. panta c) punktu, kas ir viens no šīs regulas juridiskajiem pamatiem, un ar EKL 65. pantu (kuri attiecīgi kļuvuši par LESD 67. panta 3. punktu un 81. pantu) Savienība veic pasākumus jomā, kas attiecas uz tiesu iestāžu sadarbību civillietās, kuras ietver pārrobežu elementu, un tas ir nepieciešams pareizai iekšējā tirgus darbībai. Kolīzijas normu apvienošanas, ko veic Romas II regula, pašas par sevi nolūks, bez šaubām ir novērst šķēršļus pareizai iekšējā tirgus darbībai, ko varētu radīt pastāvošās atšķirības valstu tiesību aktos šajā jautājumā [24].

40. Lai novērstu šādus šķēršļus, Romas II regulas 1. panta 1. punktā minētajai vārdkopai "gadījums, kas saistīts ar tiesību kolīziju" ir jāpiešķir atbilstoša nozīme, kas ļautu nodrošināt, ka tieši šīs regulas kolīziju normas un nevis valsts vai konvenciju kolīziju normas tiktu piemērotas jebkurā situācijā, kad valsts tiesai būtu vismaz jāpieļauj iespēja, tā kā ir iesaistītas vairākas

[20] Protams, Romas II regulas 1. panta 1. punktā ir norādīts arī, ka šo regulu piemēro līgumsaistībām civillietās un komerclietās gadījumos, kas saistīti ar tiesību normu kolīziju. Tomēr nekas neliecina, ka šajā gadījumā runa nav par šādām saistībām.

[21] OV 1980, L 266, 1. lpp.

[22] Skat. it īpaši van Calster, G., *European Private International Law*, Hart Publishing, Oksforda, Portlenda, 2016, 240. lpp.

[23] Par šī formulējuma dažādo interpretāciju, kas sniegta doktrīnā, skat. manus secinājumus lietā *Vinyls Italia* (C-54/16, EU:C:2017:164, 97.–107. punkts). Skat. arī Wilke, F. M., "Dimensions of Coherence in EU Conflict-of-Law Rules", *Journal of Private International Law*, 16. sēj., 2020, Nr. 1, 179. un 180. lpp.

[24] Pēc analoģijas skat. spriedumu, 2018. gada 17. oktobris, *UD* (C-393/18 PPU, EU:C:2018:835, 38.–41. punkts).

dalībvalstis vai trešās valstis, ka ir piemērojami citi, nevis tās tiesību akti. Līdz ar to, kā paredz doktrīna, Romas II regula ir jāpiemēro situācijās, kad – kā šajā lietā – puses ir reģistrētas dažādās dalībvalstīs [25], un nav pat nepieciešamības pieminēt citus pamatlietas faktus, kas pierāda tās pārrobežu raksturu [26].

41. Šādu piemērotu vārdkopas "gadījums, kas saistīts ar tiesību kolīziju" interpretāciju pamato Romas II regulas sistēmiskā interpretācija. Šīs regulas 14. panta 2. punktā ir minētas situācijas, kurās "laikā, kad iestājies notikums, kas radījis kaitējumu, visi būtiskie situācijas elementi atrodas citā valstī, kas nav valsts, kuras tiesību akti ir izvēlēti". Tātad šīs situācijas ietilpst minētās regulas piemērošanas jomā, lai arī tās raksturo tikai viena elementa klātbūtne, kas iesaista citu valsti, proti, tās tiesību aktu izvēli. *A fortiori* šī regula tātad būtu jāpiemēro situācijai pamatlietā, kurā, kā es izklāstīju šo secinājumu 40. punktā, šādu elementu ir daudz.

42. Visbeidzot, ja uzskatītu, ka Regulas Nr. 6/2002 82. panta 5. punktā minētā situācija neietver tiesību kolīziju Romas II regulas 1. panta 1. punkta izpratnē tādēļ, ka tiesas jurisdikcijas apjoms ir teritoriāli ierobežots, tas ietekmētu visu Savienības starptautisko privāttiesību sistēmu, ne tikai Kopienas dizainparaugu jomu, arī no pamatlietas atšķirīgās situācijās. Būtībā tā rezultātā netiktu piemērotas kolīziju normas, lai gan tās ir izstrādātas, lai noteiktu piemērojamās tiesību normas arī šajās situācijās to pārrobežu rakstura dēļ.

43. Pirmkārt, tas varētu ļaut indivīdiem apiet Savienības starptautisko privāttiesību kolīziju normas un izvairīties no to tiesību aktu piemērošanas, kuri šajās normās ir noteikti kā piemērojamie. Atliktu vien mākslīgi sadrumstalot strīdīgu situāciju, lai tai piešķirtu teritoriāli ierobežotu raksturu vai koncentrētu strīda prasības tikai vienas dalībvalsts teritorijā. Šādā kontekstā, ja saskaņā ar *lex fori* procesuālajiem noteikumiem kādas dalībvalsts tiesa varētu koncentrēt procedūru ap faktiem, kas lokalizēti šajā dalībvalstī, tai būtu ļauts nepiemērot Savienības starptautisko privāttiesību kolīziju normas.

44. Otrkārt, Savienības starptautisko privāttiesību kolīziju normas nebūtu piemērojamas ārpuslīgumiskām saistībām arī tādās situācijās, kurās saskaņā ar Regulu Nr. 1215/2012 – kura pati ir piemērojama tikai strīdiem, kas ietver pārrobežu elementu, [27] – dalībvalsts tiesas jurisdikcijā atbilstoši Tiesas judikatūrai būtu izskatīt tikai to kaitējumu, kas radīts šīs dalībvalsts teritorijā [28].

45. Šādos apstākļos Romas II regulas 1. panta 1. punkts, kā arī Regulas Nr. 6/2002 88. panta 2. punkts un 89. panta 1. punkta d) apakšpunkts ir jāinterpretē tādējādi, ka, ja dalībvalsts tiesā saskaņā ar šīs pēdējās regulas 82. panta 5. punktu tiesību īpašnieks, kurš reģistrēts šajā dalībvalstī, pret pārkāpuma veicēju, kurš reģistrēts citā dalībvalstī, ir cēlis prasību par pārkāpumu, kas attiecas uz aplūkoto preču pārdošanas piedāvāšanu un laišanu tirgū šajā pirmajā dalībvalstī, runa ir par

[25] Skat. Hörnle, J., *Internet Jurisdiction Law and Practice*, Oxford University Press, Oksforda, 2021, 269. un 270. lpp.

[26] Skat. van Calster, G., *European Private International Law*, Hart Publishing, Oksforda, Portlenda, 2016, 240. lpp.; šī autore izskaidro šo vārdkopu tādā nozīmē, ka ir jāpastāv zināma veida faktiskai saiknei, kas nav saistīta ar lietu, lai tiesai vajadzētu vismaz aplūkot iespējamību, ka ir piemērojami citi, nevis tās tiesību akti. Šajā kontekstā skat. komentāru par lūgumu sniegt prejudiciālu nolēmumu šajā lietā, ko sniegusi Kur, A., "Easy Is Not Always Good – The Fragmented System for Adjudication of Unitary Trade Marks and Designs", *International Review of Intellectual Property and Competition Law*, 52. sēj., 2021, 590. lpp. Saskaņā ar šo komentāru interpretācija, saskaņā ar kuru Romas II regulas 8. panta 2. punkts nav piemērojams pamatlietā, būtu iespējama vienīgi tad, ja šim strīdam nebūtu pārrobežu ietekmes. Taču, pēc autores domām, šāda ietekme šajā lietā ir skaidri redzama: ne vien atbildētāja ir Itālijā reģistrēta sabiedrība, bet arī pārkāpums attiecas uz vienotām tiesībām, kas aptver visu Savienību.

[27] Skat. šo secinājumu 2. punktu.

[28] Skat. it īpaši Tiesas aplūkotos gadījumus spriedumos, 2015. gada 21. maijs, *CDC Hydrogen Peroxide* (C-352/13, EU:C:2015:335, 55. punkts), un 2016. gada 21. decembris, *Concurrence* (C-618/15, EU:C:2016:976, 31. punkts).

gadījumu, kas saistīts ar tiesību kolīziju Romas II regulas 1. panta 1. punkta izpratnē, un līdz ar to šīs regulas 8. panta 2. punkts nosaka tiesību normas, kas ir piemērojamas papildu prasījumiem, kuri attiecas uz šo dalībvalsti.

46. *BMW* izvirzītie argumenti, kas galvenokārt ir balstīti uz Regulas Nr. 6/2002 82. panta 5. punkta lietderīgo iedarbību, nevar likt apšaubīt šīs interpretācijas pamatotību.

b) Par Regulas Nr. 6/2002 82. panta 5. punkta lietderīgo iedarbību

47. *BMW* apgalvo, ka, Regulas Nr. 6/2002 82. panta 5. punktā minētajās situācijās piemērojot citas tiesības, nevis *lex fori*, tiktu samazināta alternatīvās tiesas, ko iedibina šī tiesību norma, lietderīgā iedarbība.

48. Uzskatu, ka šāda interpretācija kaitētu Romas II regulas kolīzijas normu lietderīgajai iedarbībai [29], un turklāt es šaubos, vai tā ļautu nodrošināt Regulas Nr. 6/2002 82. panta 5. punkta lietderīgo iedarbību.

49. Pirmkārt, Regulas Nr. 6/2002 82. panta 5. punktā paredzot alternatīvu tiesu, Savienības likumdevējs ļauj Kopienas dizainparauga īpašniekam, ja viņš to vēlas, celt mērķorientētas prasības, no kurām katra attiecas uz preču zīmes pārkāpumiem, kas ir izdarīti tikai vienas dalībvalsts teritorijā [30].

50. Spriedumā *AMS Neve* u.c. Tiesa uzskatīja, ka analogas tiesību normas Savienības preču zīmes jomā lietderīgo iedarbību veido alternatīvas tiesas pieejamība iepretim pēc noklusējuma pieejamai tiesai, proti, atbildētāja domicila tiesai. Lai nodrošinātu šīs tiesību normas lietderīgo iedarbību, Tiesa to interpretēja tādējādi, ka tā nerada tādu pašu rezultātu kā norma par atbildētāja domicila tiesu [31]. Šāda Tiesas pieeja ir saderīga ar tās judikatūru Savienības starptautisko privāttiesību jomā. Vadošajā spriedumā par Konvenciju (1968. gada 27. septembris) par jurisdikciju un spriedumu izpildi civillietās un komerclietās [32] Tiesa sekoja tādai pašai loģikai, interpretējot tiesību normu par alternatīvo tiesu neatļautas darbības vai kvazidelikta jomā [33].

51. Taču alternatīvas tiesas pieejamību, kurā tiesību īpašnieks var efektīvi atsaukties uz savām tiesībām, nedrīkst sajaukt ar iespēju rūpīgi izvēlēties prasībā par pārkāpumu papildu prasījumiem piemērojamos tiesību aktus [34]. Ja situācijās, kas paredzētas Regulas Nr. 6/2002 82. panta 5. punktā, līdzīgi kā starptautisko privāttiesību normās mantojuma jomā [35], Savienības likumdevējs būtu

[29] Skat. šo secinājumu 42. punktu.

[30] Pēc analoģijas skat. spriedumu *AMS Neve* u.c., 42. un 63. punkts.

[31] Spriedums *AMS Neve* u.c., 49.–52. punkts.

[32] OV 1972, L 299, 32. lpp.

[33] Skat. spriedumu, 1976. gada 30. novembris, *Bier* (21/76, EU:C:1976:166, 20. punkts).

[34] Šajā nozīmē skat. Rosati, E., "Targeting Accepted as a Criterion to Establish International Jurisdiciton in Online EU Trade Mark Infringement Cases", *Journal of Intellectual Property Law & Practice*, 14. sēj., Nr. 12, 2019, 927. lpp.; šī autore, šķiet, koncentrējas uz alternatīvas tiesas pieejamību, kurā tiesību īpašnieks var atsaukties uz savām tiesībām, un nošķir to no lietas būtības, par kuru šis tiesību īpašnieks var celt prasību šajā tiesā. Likusi uzsvaru uz alternatīvas tiesas pieejamību, šī autore norāda: "Lai prasītājs varētu efektīvi atsaukties uz 5. punktu – un viņam būtu lietderīgi uzsākt tiesvedību konkrētā dalībvalstī – faktiski viņam būtu nepieciešams pierādīt ne tikai to, ka atbildētājs ir rīkojies šajā teritorijā, aktivizējot attiecīgo displeja procesu, bet arī to, ka attiecīgo darbību var uzskatīt par tādu, kas vērsta uz patērētājiem šajā konkrētajā teritorijā."

[35] Skat. manus secinājumus lietā *Oberle* (C-20/17, EU:C:2018:89, 104. punkts).

vēlējies nodrošināt sakritību starp tiesu un piemērojamiem tiesību aktiem vai, kā tas daļēji ir izdarījis uzturēšanas saistību jomā [36], netiešu šādās situācijās piemērojamo tiesību aktu izvēli, tas to būtu izdarījis skaidri.

52. Otrkārt, *BMW* arguments, ka tiesvedībā tiesā, kurai ir jurisdikcija atbilstoši Regulas Nr. 6/2002 82. panta 5. punktam – un, precīzāk, tās dalībvalsts tiesā, kurā noticis sākotnējais pārkāpums –, nav jāpiemēro citas dalībvalsts tiesības kā vien *lex fori*, pamatojoties uz to, ka šī tiesību akta piemērošana rada risku, nevar tikt atbalstīts. *BMW* apgalvo, ka minētā tiesību akta piemērošana, no vienas puses, ļautu pārkāpējam kā piemērojamu papildu prasījumiem saskaņā ar Romas II regulas 8. panta 2. punktu noteikt tiesību aktu, kas sniedz dizainparauga īpašniekam mazāku aizsardzības līmeni, un, no otras puses, vispārīgi liktu veikt dārgas ekspertīzes un ievērojami palēninātu tiesvedību.

53. Jāatgādina, ka šādi "riski" ir raksturīgi Regulas Nr. 6/2002 sistēmai un vēl acīmredzamāki tie ir tiesās, kurām ir piekritība [jurisdikcija] saskaņā ar Regulas Nr. 6/2002 82. panta 1.–3. punktu. Saskaņā ar Romas II regulas 8. panta 2. punktu šīs tiesas pēc noklusējuma un bez jebkādiem teritoriāliem ierobežojumiem attiecībā uz šo tiesu kompetences apmēru piemēro tās dalībvalsts tiesību aktus, kurā ir izdarīts sākotnējais pārkāpums. Šo pašu iemeslu dēļ nevar atbalstīt argumentus, kuros *BMW* apgalvo, ka *lex fori* piemērošana nodrošina optimālu paredzamību un tiesisko drošību, kā arī saprātīgu līdzsvaru starp pušu interesēm.

54. Treškārt, apgalvojot, ka citu tiesību, nevis *lex fori* piemērošana tiesā, kurā celta prasība saskaņā ar Regulas Nr. 6/2002 82. panta 5. punktu, riskētu kaitēt alternatīvās tiesas lietderīgajai iedarbībai, *BMW*, šķiet, ignorē faktu, ka pašā šajā regulā ir iekļautas tiesību normas, kuras Savienības likumdevējs uzskatījis par nepieciešamām, lai nodrošinātu, ka tiesību īpašnieks var efektīvi atsaukties uz savām tiesībām tiesās, kas viņam ir pieejamas. Kā minēts šīs regulas 22. apsvērumā, šo tiesību izpilde ir jāatstāj valstu tiesību aktu kompetencē [pasākumi, kas paredzēti šo tiesību īstenošanas nodrošināšanai, ir valsts likumdevēju kompetencē] un tādēļ visās dalībvalstīs ir jāparedz dažas vienotas pamatsankcijas. Šādi minētās regulas 89. panta 1. punkta a) apakšpunktā dalībvalstu tiesām ir ļauts atbildētājam aizliegt "turpināt darbības, ar ko ir pārkāptas Kopienas dizainparauga tiesības vai ir iespējams tās pārkāpt". Turklāt Savienības likumdevējs Direktīvā 2004/48/EK [37] ir daļēji saskaņojis pasākumus, procedūras un aizsardzības līdzekļus, kas nepieciešami, lai nodrošinātu rūpnieciskā īpašuma tiesību, kuras piešķir Regula Nr. 6/2002, aizsardzību.

55. Visbeidzot, ceturtkārt, nevar pieņemt arī argumentu, kurā *BMW* apgalvo, ka Regulas Nr. 6/2002 82. panta 5. punkta lietderīgo iedarbību ir iespējams kavēt it īpaši tad, ja tiesību īpašniekam ir ātri jāatsaucas uz savām tiesībām, piemēram, pagaidu noregulējuma tiesvedībā. Patiesībā šajā argumentā šķiet ignorēts fakts, ka dalībvalsts dizainparaugu tiesas kompetence uzdot pagaidu pasākumus un aizsargpasākumus galvenokārt ir paredzēta nevis šīs regulas 82. pantā, bet gan tās 90. panta 1. punktā. Saskaņā ar šo pēdējo tiesību normu šī tiesa var uzdot pagaidu pasākumus un aizsargpasākumus, kas tās tiesību aktos paredzēti attiecībā uz valsts dizainparaugiem. Tādējādi Regulas Nr. 6/2002 90. panta 1. punkts noslēdz šīs regulas normu klāstu, kas ataino *lex fori processualis* principu [38]. Lai gan pagaidu pasākumi un aizsargpasākumi ir ietverti šajā principā, tie ir arī saskaņošanas, kas veikta Direktīvas 2004/48 9. pantā, priekšmets.

[36] Skat. manus secinājumus lietā *KP* (C-83/17, EU:C:2018:46, 77.–79. punkts).

[37] Eiropas Parlamenta un Padomes Direktīva (2004. gada 29. aprīlis) par intelektuālā īpašuma tiesību piemērošanu (OV 2004, L 157, 45. lpp.).

[38] Skat. šo secinājumu 27. punktu.

56. Neskarot iepriekš minētās piezīmes, kas galvenokārt attiecas uz Regulas Nr. 6/2002 82. panta 5. punkta lietderīgo iedarbību, pieturos pie nostājas, kuru izteicu šo secinājumu 45. punktā.

B. Par otro prejudiciālo jautājumu

57. Otrajā jautājumā, kurš tiek uzdots tikai gadījumā, ja uz pirmo jautājumu – kā es to ierosinu – tiek sniegta negatīva atbilde, iesniedzējtiesa jautā, vai Romas II regulas 8. panta 2. punkts ir jāinterpretē tādējādi, ka saistībā ar tiesību aktu, kuri piemērojami saskaņā ar šo tiesību normu, noteikšanu vārdkopa "tās valsts tiesību akti, kurā izdarīts pārkāpums" šīs tiesību normas izpratnē nozīmē to dalībvalsti, kurā atrodas patērētāji, uz kuriem ir vērsta tīmeklī izvietotā reklāma, un kurā tiek laisti tirgū priekšmeti, ar kuriem tiek pārkāptas Kopienas dizainparauga [piešķirtās] tiesības Regulas Nr. 6/2002 19. panta izpratnē, ja šajā dalībvalstī celtā prasība attiecas tikai uz aplūkoto priekšmetu piedāvāšanu un laišanu tirgū, un šīs piedāvāšanas pamatā esošie piedāvājumi tīmeklī ir formulēti citā dalībvalstī.

58. Otrais jautājums ir par to, vai, nosakot pamatlietā aplūkotajiem papildu prasījumiem piemērojamos tiesību aktus, ir jāpiemēro tāda vārdkopas "tās valsts tiesību akti, kurā izdarīts pārkāpums" interpretācija, kāda izriet no sprieduma *Nintendo*. Pretējs tam būtu uzskats, ka, runājot par šīs vārdkopas interpretāciju, ir jāiedvesmojas no tās, kas spriedumā *AMS Neve* u.c. piedāvāta tiesu jurisdikcijas jomā saistībā ar formulējumu "[tā dalībvalsts], kurā pārkāpums ir noticis vai draudējis notikt". Otrais jautājums skar šo alternatīvu.

59. Pušu nostāja šajā jautājumā atšķiras. Līdzīgi kā iesniedzējtiesa, Komisija izsakās par labu tās interpretācijas piemērošanai, kura izriet no sprieduma *Nintendo*, un, pēc šīs institūcijas domām, tam vajadzētu vest pie Itālijas tiesību aktu piemērošanas pamatlietā aplūkotajiem papildu prasījumiem. *BMW* ieskatā, ja uz pirmo prejudiciālo jautājumu tiek atbildēts noraidoši, būtu jāiedvesmojas no spriedumā *AMS Neve* u.c. sniegtās interpretācijas un šiem prasījumiem jāpiemēro Vācijas tiesību akti.

60. Lai paustu nostāju šajā jautājumā, ir jāpārbauda, pirmkārt, spriedumā *Nintendo* minēto "apstākļ[u], kad vienam atbildētājam tiek piedēvētas dažādas pārkāpuma darbības, kuras ir veiktas dažādās dalībvalstīs" nozīme un, attiecīgā gadījumā[39], vai šajā spriedumā sniegtā interpretācija ir piemērojama arī citos apstākļos, un, otrkārt, cik lielā mērā Romas II regulas 8. panta 2. punkta interpretācijā būtu jābalstās uz vēlmi izvairīties no trešās valsts tiesību aktu piemērošanas.

1. Spriedums Nintendo

61. Tiesas argumentācijas izejas punkts, uz kuru balstīta interpretācija spriedumā *Nintendo*, ir novērojums šī sprieduma 99. punktā, ka strīdus par intelektuālā īpašuma tiesību pārkāpumiem raksturo īpaša sarežģītība: bieži vienam atbildētājam tiek piedēvētas vairākas pārkāpuma darbības, līdz ar to, ņemot vērā vietu, kurā ir iestājies notikums, kas rada kaitējumu, vairākas vietas var būt atbilstoši piesaistes punkti, lai noteiktu piemērojamos tiesību aktus. Tā it īpaši ir gadījumā, kurā – kā izriet no minētā sprieduma 103. punkta – runa ir par apstākļiem, kad vienam atbildētājam tiek piedēvētas dažādas pārkāpuma darbības, kuras ir veiktas dažādās dalībvalstīs. Šādos apstākļos, lai nevajadzētu piemērot vairākus tiesību aktus, Tiesas ieskatā valsts tiesai vārdkopa "tās valsts tiesību akti, kurā izdarīts pārkāpums" Romas II regulas 8. panta 2. punkta

[39] Ja izrādītos, ka šajā gadījumā runa nav par šādiem apstākļiem.

izpratnē ir jāinterpretē kā tāda, kas attiecas uz "vietu, kurā ir veikta sākotnējā pārkāpuma darbība, kas ir rīcības, pret kuru tiek izvirzīti iebildumi, pamatā, vai kurā pastāv šādas darbības veikšanas risks" [40].

62. Precīzāk, sākotnēji sprieduma *Nintendo* 103. punktā Tiesa pasludināja, ka apstākļos, kad vienam atbildētājam tiek piedēvētas dažādas pārkāpuma darbības, kuras ir veiktas dažādās dalībvalstīs un kurām ir piemērojams "izmantošanas" jēdziens Regulas Nr. 6/2002 19. panta 1. punkta izpratnē, lai identificētu notikumu, kas rada kaitējumu, ir nevis jāatsaucas uz katru iespējama pārkāpuma darbību, bet ir visaptveroši jānovērtē minētā atbildētāja rīcība, lai noteiktu vietu, kurā ir veikta sākotnējā pārkāpuma darbība, kas ir rīcības, pret kuru tiek izvirzīti iebildumi, pamatā, vai kurā pastāv šādas darbības veikšanas risks.

63. Taču pēc tam, sniedzot skaidrojumus, kas ļauj identificēt vietu, kurā veikts sākotnējais pārkāpums šī sprieduma 103. punkta izpratnē, Tiesa atsevišķi un izolēti [41] nošķīra situācijas, kurās tirgus dalībnieks ar tīmekļvietnes starpniecību ir piedāvājis preces, ar kurām tiek pārkāptas Kopienas dizainparaugu piešķirtās tiesības, no tām, kurās tirgus dalībnieks citā dalībvalstī, nevis tajā, kurā ir reģistrēts atbildētājs, ar uzņēmuma – trešās personas – palīdzību liek transportēt preces, ar kurām, kā tiek apgalvots, tiek pārkāptas ar Kopienas dizainparaugu aizsargātas tiesības.

64. No tā izriet, ka sprieduma *Nintendo* 103. punktā minētie "apstākļi, kad vienam atbildētājam tiek piedēvētas dažādas pārkāpuma darbības" šī sprieduma loģikā attiecas nevis uz gadījumu, kad pārkāpuma darbības, kas veido dažāda veida "izmantošanu" Regulas Nr. 6/2002 19. panta 1. punkta izpratnē, ir notikušas vairākās dalībvalstīs, bet gan uz tādu, kad vairākas pārkāpuma darbības, kas veido viena veida "izmantošanu", ir notikušas dažādās dalībvalstīs.

65. Tādēļ rodas jautājums, vai runa ir par vairākām pārkāpuma darbībām, kas veido viena veida "izmantošanu", kura veikta vairākās dalībvalstīs sprieduma *Nintendo* 103. punkta izpratnē, ja, kā šajā gadījumā, pārmesto rīcību veido pārdošanas piedāvājums patērētājiem vienā dalībvalstī (Vācijā), kā arī preču laišana tirgū šajā dalībvalstī, un ja piedāvājums tīmeklī, kas ir šī pārdošanas piedāvājuma un tirgū laišanas pamatā, ir ticis formulēts citā dalībvalstī (Itālijā).

66. Komisija apgalvo, ka uz šo jautājumu ir jāatbild apstiprinoši. Tās ieskatā runa būtībā ir par vairākām pārkāpuma darbībām, kas veiktas vairākās dalībvalstīs, arī tādā gadījumā, kad tīmeklī tiek piedāvātas pārdošanai preces, ar kurām tiek pārkāptas intelektuālā īpašuma tiesības, pat tad, ja tiesas, kurā celta prasība, jurisdikcijā ir vienīgi pārkāpumi, kas skar tikai vienu dalībvalsti.

67. Šai interpretācijai doktrīnā ir piekritēji. Viņu ieskatā teritorialitātes principa dēļ vienkārši nav iespējams, ka "kaitējums" intelektuālā īpašuma tiesību pārkāpuma nozīmē tiktu radīts kādā dalībvalstī, ja tajā nenotiktu arī "notikums, kas rada kaitējumu" pārkāpuma nozīmē: šie divi elementi noteikti sakrīt attiecībā uz teritoriju, kurā tie notiek [42]. Tādā situācijā kā šajā lietā pastāv vismaz divas pārkāpuma darbības, kas veiktas divās dažādās dalībvalstīs.

68. Šo interpretāciju pamato arī spriedums *AMS Neve* u.c., kura 64. punktā Tiesa atsaucas uz spriedumu *Nintendo*.

[40] Šādi Tiesa ir distancējusies no interpretācijas, ko izvēlējusies valsts pirmās instances tiesa strīdā, kurā iesniegts lūgums sniegt prejudiciālu nolēmumu lietā *Nintendo*. Šajā strīdā minētā tiesa kā piemērojamās tiesības atzina "pārkāpuma izdarīšanas vietas tiesības" un uzskatīja, ka šajā gadījumā runa bija par Vācijas tiesībām, Austrijas tiesībām un Francijas tiesībām. Skat. spriedumu *Nintendo*, 28. punkts.

[41] Skat. sprieduma *Nintendo* 106. un 109. punktu. Skat. arī Azzi, T., "Tribunal compétent et loi applicable en matière de contrefaçon de dessins et modèles communautaires", *Revue critique de droit international privé*, Nr. 4, 2018, 847. lpp.; šis autors, šķiet, secina, ka pastāv pretruna starp iepriekš minētajiem šī sprieduma punktiem un tā 103. punktu.

[42] Skat. Kur, A., minēts iepriekš, 588. lpp.

69. Protams, atsaucoties uz spriedumu *Nintendo*, Tiesa šī sprieduma *AMS Neve* u.c. punkta pirmajā teikumā ir norādījusi, ka "piemērojamo tiesību noteikšana [saskaņā ar Romas II regulas 8. panta 2. punktu] var būt nepieciešama, ja prasība par preču zīmes pārkāpumu, kas celta tiesā, kurai ir jurisdikcija lemt par pārkāpumiem, kuri ir izdarīti jebkuras dalībvalsts teritorijā, attiecas uz dažādiem preču zīmes pārkāpumiem, kuri ir izdarīti dažādās dalībvalstīs". *A priori* šis paziņojums var likt domāt, ka interpretācija, kura izriet no sprieduma *Nintendo*, neattiecas uz situācijām, kurās tiesā ir celta prasība saskaņā ar Regulas Nr. 6/2002 82. panta 5. punktu un šīs tiesas jurisdikcijā ir lemt vienīgi par tiem pārkāpumiem, kas veikti tajā dalībvalstī, kurā atrodas šī tiesa.

70. Taču šis paziņojums vienkārši apraksta strīdu, kas bijis pamatā lūgumam sniegt prejudiciālu nolēmumu lietā *Nintendo*, un tomēr tas neizslēdz interpretācijas, kas izriet no sprieduma *Nintendo*, piemērošanu Regulas Nr. 6/2002 82. panta 5. punktā minētajās situācijās.

71. Vēl svarīgāk ir tas, ka Tiesa sprieduma *AMS Neve* u.c. 64. punktā precizēja, ka "šādā gadījumā [43], lai novērstu, ka iesaistītā tiesa piemēro [tiesai, kurā celta prasība, ir jāpiemēro] vairāku tiesību sistēmu tiesības, tikai viena no šīm pārkāpuma darbībām, proti, sākotnējā pārkāpuma darbība, ir jāidentificē kā tāda, kas nosaka strīdam piemērojamās tiesības". No tā izriet, ka attiecībā uz pārmesto darbību, kas bija sprieduma *Nintendo* priekšmets, un it īpaši, kā apgalvots, viltotu preču pārdošanas piedāvājumu tiešsaistē, sākotnējā pārkāpuma darbība (piedāvājuma tiešsaistē procesa uzsākšana) ir viena no pārkāpuma darbībām. Izņemot šo sākotnējo pārkāpuma darbību, citas pārkāpuma darbības šādā gadījumā ir veiktas tajās dalībvalstīs, kurās atrodas patērētāji, kuriem ir pieejama šī tīmekļvietne.

72. Tādēļ ir jāuzskata, ka šajā gadījumā attiecībā uz piemērojamo tiesību aktu saskaņā ar Romas II regulas 8. panta 2. punktu noteikšanu apstākļos, kad pārmesto darbību veido pārdošanas piedāvājums patērētājiem, kuri atrodas vienā dalībvalstī (Vācija), kā arī preču laišana tirgū šajā dalībvalstī, un kad piedāvājums tīmeklī, kas ir pamatā šai pārdošanas piedāvāšanai un šai laišanai tirgū, ir ticis formulēts citā dalībvalstī (Itālijā), pastāv vismaz divas pārkāpuma darbības, kas veiktas attiecīgi Vācijā un Itālijā.

73. Līdz ar to atbilstoši interpretācijai, kas izriet no sprieduma *Nintendo*, arī nosakot tiesību aktus, kuri ir piemērojami pamatlietā aplūkotajiem papildu prasījumiem, ir piemērojams apsvērums, saskaņā ar kuru, lai izvairītos no tā, ka tiesai, kurā ir celta prasība, ir jāpiemēro vairāku tiesību sistēmu tiesības, ir nepieciešams, lai tikai viena no šīm pārkāpuma darbībām, proti, sākotnējā pārkāpuma darbība, tiktu identificēta kā tā, kura nosaka strīdam piemērojamos tiesību aktus. Raugoties no šī sprieduma 108. punkta viedokļa, šajā gadījumā sākotnējā pārkāpuma darbība ir tā, ar kuru tirgus dalībnieks ir uzsācis pārdošanas piedāvājuma ievietošanas tiešsaistē tam piederošajā tīmekļvietnē procesu.

74. Līdz ar to Romas II regulas 8. panta 2. punkts ir jāinterpretē tādējādi, ka attiecībā uz prasības par pārkāpumu, kas raksturota atbildē uz pirmo jautājumu, papildu prasījumiem piemērojamo tiesību aktu noteikšanu vārdkopa "valsts, kurā izdarīts [šo tiesību] pārkāpums" šīs tiesību normas izpratnē nozīmē tās vietas valsti, kurā izdarīts sākotnējais pārkāpums, kas ir pārmestās rīcības pamatā.

[43] Skat. šo secinājumu 69. punktu: "ja prasība par preču zīmes pārkāpumu, kas celta tiesā, kurai ir jurisdikcija lemt par pārkāpumiem, kuri ir izdarīti jebkuras dalībvalsts teritorijā, attiecas uz dažādiem preču zīmes pārkāpumiem, kuri ir izdarīti dažādās dalībvalstīs" (sprieduma *AMS Neve* u.c. 64. punkta pirmais teikums).

75. Šo apsvērumu neliek apšaubīt argumenti, kuru nolūks ir pierādīt, ka, ja runa ir par atbildētāju, kurš reģistrēts trešā valstī, tad interpretācija, kas izriet no sprieduma *Nintendo*, var izraisīt to, ka trešās valsts tiesību akti tiktu noteikti kā piemērojamie tiesību akti jebkuram jautājumam, kuru neregulē Regula Nr. 6/2002.

2. Gadījums, kad atbildētājs atrodas trešajā valstī

76. Debatēs, kas norisinājās tiesvedībā Tiesā, kā arī debatēs doktrīnā uzmanība ir tikusi vērsta uz interpretācijas, kas izriet no sprieduma *Nintendo*, ietekmi uz gadījumu, kurā sākotnējā pārkāpuma, kas ir pārmestās rīcības pamatā, vieta atrastos trešā valstī. Šķiet, ka debatēs formulētais viedoklis, saskaņā ar kuru interpretācija, kura izriet no šī sprieduma, nav piemērojama Regulas Nr. 6/2002 82. panta 5. punktā minētajām situācijām, ir saistīts galvenokārt ar vēlmi izvairīties no trešās valsts tiesību aktu piemērošanas.

77. Tomēr, ja Romas II regulas 8. panta 2. punkts tiktu interpretēts tādējādi, ka, ja runa ir par tiesību aktiem, kas ir piemērojami papildu prasījumiem, kuri iesniegti tiesā, kurā celta prasība saskaņā ar Regulas Nr. 6/2002 82. panta 5. punktu, tad vienmēr ir piemērojams *lex fori*, un līdz ar to uz otro jautājumu tiktu atbildēts apstiprinoši, tas šīs prejudiciālās tiesvedības dažādajos kontekstos neatrisinātu pastāvošo problēmu saistībā ar preču, ar ko tiek pārkāptas vienota rakstura Kopienas intelektuālā īpašuma tiesības, pārdošanas piedāvājumu un reklāmu tīmeklī, ko veikuši trešās valstīs reģistrēti tirgus dalībnieki.

78. Šādi trešās valstīs reģistrēti tirgus dalībnieki principā var tikt iesūdzēti tiesā prasītāja domicila valsts tiesās Savienības teritorijā vai, pakārtoti, viņa uzņēmuma atrašanās vietā šajā pašā teritorijā, vai, vēl pakārtotāk, *EUIPO* atrašanās vietas tiesās [44].

79. Šajās situācijās, pirmkārt, tiesas, kurā celta prasība par pārkāpumu, jurisdikcijas apmērs nebūs koncentrēts tikai vienā dalībvalstī. Turklāt, pārņemot sprieduma *Nintendo* 103. punktā izmantoto formulējumu, tiesvedība attiektos uz vairākām pārkāpuma darbībām. Tādēļ *a priori* nepastāv neviens iemesls nepiemērot interpretāciju, kas izriet no šī sprieduma un vestu pie tā, ka prasībai par pārkāpumu papildu prasījumiem par piemērojamiem tiktu noteikti trešās valsts tiesību akti.

80. Otrkārt, lai varētu atsaukties uz dalībvalsts tiesību aktiem, ciktāl tie attiecas uz šiem prasībai par pārkāpumu papildu prasījumiem, tiesību īpašniekam būtu jāceļ tiesā prasība saskaņā ar Regulas Nr. 6/2002 82. panta 5. punktu. Turklāt, lai atsauktos uz šiem tiesību aktiem un lūgtu aizsardzību attiecībā uz visu Savienības teritoriju, šim tiesību īpašniekam būtu jāceļ prasība visu dalībvalstu tiesās. No šīs regulas sistēmas viedokļa un ņemot vērā Kopienas dizainparauga īpašnieka tiesību, kam ir vienots raksturs un kas principā aptver visu Savienības teritoriju, teritoriālo piemērojamību, šāds rezultāts šķiet ne visai apmierinošs.

81. Paturot to prātā, protams, Romas II regulas 3. pantā ir paredzēts, ka visus šajā regulā minētos tiesību aktus piemēro neatkarīgi no tā, vai tie ir vai nav kādas dalībvalsts tiesību akti.

82. Tomēr trešās valsts tiesību aktu piemērošana, lai papildinātu Savienības regulu attiecībā uz intelektuālā īpašuma tiesībām, kurām ir vienots raksturs, var radīt zināmas šaubas.

[44] Skat. šo secinājumu 22. punktu.

83. Kopienas dizainparauga īpašnieka tiesību, kas tam piešķirtas saskaņā ar Regulu Nr. 6/2002, teritoriālā piemērojamība principā aptver visu Savienības teritoriju, kurā dizainparaugiem ir vienota aizsardzība un kurā tie ir spēkā [45]. Tātad nav iespējams aizskart Kopienas intelektuālā īpašuma tiesības Romas II regulas 8. panta 2. punkta izpratnē tādā valstī, kura neatzīst šīs tiesības. Šī interpretācija balstās uz apsvērumiem, kas var vedināt domāt par tiem, kuri doktrīnā formulēti saistībā ar sakritību starp intelektuālā īpašuma tiesību aizskārumu un pārkāpuma darbību [46]. Turklāt saskaņošana, kas Direktīvā 2004/48 veikta attiecībā uz pasākumiem, kārtību un aizsardzības līdzekļiem, kas nepieciešami, lai nodrošinātu rūpnieciskā īpašuma tiesību, kuras it īpaši piešķir Regula Nr. 6/2002, ievērošanu, attiecas vienīgi uz dalībvalstīm.

84. Līdz ar to, ja piedāvājums tīmeklī, kas bijis pamatā pārdošanas piedāvāšanai un laišanai tirgū, ir ticis formulēts citā trešā valstī, šī valsts nevar būt "[tā] valsts [..], kurā izdarīts [šo tiesību] pārkāpums" Romas II regulas 8. panta 2. punkta izpratnē. Attiecībā uz tiesību aktu, kas piemērojami saskaņā ar šo tiesību normu, noteikšanu ir jāņem vērā tikai to dalībvalstu tiesību akti, kurās atrodas patērētāji, kuriem adresēta reklāma tīmeklī, un kurās tiek laistas tirgū attiecīgās preces. Atšķirībā no citām šīs regulas kolīziju normām tās 8. panta 2. punktā tātad tikai dalībvalstu tiesību akti ir noteikti kā piemērojamie tiesību akti. Taču šī kolīziju norma nepastāv juridiskā vakuumā un tā ir jālasa kopsakarā ar regulām, kas attiecas uz Kopienas intelektuālā īpašuma tiesībām, kurām ir vienots raksturs un kurām ir vienota aizsardzība, un kuras ir spēkā visā Savienības teritorijā.

85. Bez šaubām, ir taisnība, ka šī interpretācija var izraisīt to, ka, iespējams, būs piemērojami vairāki tiesību akti kā piemērojamie tiesību akti saskaņā ar Romas II regulas 8. panta 2. punktu. Lai nevajadzētu piemērot vairākus tiesību aktus, ir vismaz jāmēģina noteikt sākotnējā vai centrālā pārkāpuma darbība Savienības teritorijā.

86. Šādā kontekstā, visnotaļ atzīstot interpretācijas, kas izriet no sprieduma *Nintendo*, nepilnības, saskaņā ar doktrīnu – ja sākotnējā pārkāpuma darbība šī sprieduma nozīmē ir notikusi trešā valstī, tad ir iespējams piemērot nevis šīs trešās valsts tiesību aktus, bet gan vienas no tām dalībvalstīm tiesību aktus, kurās pārkāpums radījis sekas, vai arī tās dalībvalsts tiesību aktus, kura ir cieši saistīta ar intelektuālā īpašuma tiesību aizskārumu [47].

87. Neskarot iepriekš minētās papildu piezīmes, pieturos pie nostājas, kuru izvirzīju šo secinājumu 74. punktā.

[45] Skat. spriedumu *Nintendo*, 59. punkts.

[46] Skat. šo secinājumu 67. punktu. Skat. arī Kur, A., Maunsbach, U., "Choice of Law and Intellectual Property Rights", *Oslo Law Review*, 6. sēj., Nr. 1, 2019; šie autori uzskata, ka, ja sākotnējā pārkāpuma darbība sprieduma *Nintendo* izpratnē ir notikusi trešā valstī, kurā netiek aizsargāti Kopienas dizainparaugi, tad *lex loci protectionis* princips, kas tiek plaši pielietots starptautiskajās privāttiesībās saistībā ar intelektuālā īpašuma tiesībām, liecina pret šīs trešās valsts tiesību aktu piemērošanu prasības par pārkāpumu papildu prasījumiem. De Miguel Asensio, P., minēts iepriekš, 5.128. punkts, izsakās kategoriskāk un norāda, ka, ņemot vērā Romas II regulas 8. panta 2. punkta nolūku un kontekstu, šķiet neapstrīdami, ka saskaņā ar šo tiesību normu tieši dalībvalsts tiesību akti ir jāpiemēro jebkuram jautājumam, kas neietilpst Regulas Nr. 6/2002 piemērošanas jomā.

[47] Skat. De Miguel Asensio, P., minēts iepriekš, 5.128. punkts. Šajā nozīmē skat. arī Kur, A., minēts iepriekš, 591. lpp. Tomēr šī autore pilnībā neizslēdz vairāku tiesību aktu piemērošanu.

VI. Secinājumi

88. Ņemot vērā iepriekš minētos apsvērumus, ierosinu Tiesai atbildēt uz *Oberlandesgericht Düsseldorf* (Federālās zemes Augstākā tiesa Diseldorfā, Vācija) uzdotajiem prejudiciālajiem jautājumiem šādi:

1) Eiropas Parlamenta un Padomes Regulas (EK) Nr. 864/2007 (2007. gada 11. jūlijs) par tiesību aktiem, kas piemērojami ārpuslīgumiskām saistībām ("Roma II"), 1. panta 1. punkts un Padomes Regulas (EK) Nr. 6/2002 (2001. gada 12. decembris) par Kopienas dizainparaugiem 88. panta 2. punkts un 89. panta 1. punkta d) apakšpunkts ir jāinterpretē tādējādi, ka, ja dalībvalsts tiesā saskaņā ar šīs pēdējās regulas 82. panta 5. punktu tiesību īpašnieks, kurš ir reģistrēts šajā dalībvalstī, pret pārkāpuma veicēju, kurš ir reģistrēts citā dalībvalstī, ir cēlis prasību par pārkāpumu, kas attiecas uz aplūkoto preču pārdošanas piedāvāšanu un laišanu tirgū šajā pirmajā dalībvalstī, runa ir par gadījumu, kas ir saistīts ar tiesību kolīziju Regulas Nr. 864/2007 1. panta 1. punkta izpratnē, un līdz ar to šīs regulas 8. panta 2. punkts nosaka tiesību normas, kas ir piemērojamas papildu prasījumiem, kuri attiecas uz šo dalībvalsti.

2) Regulas Nr. 864/2007 8. panta 2. punkts ir jāinterpretē tādējādi, ka attiecībā uz šīs prasības par pārkāpumu papildu prasījumiem piemērojamo tiesību aktu noteikšanu vārdkopa "valsts, kurā izdarīts [šo tiesību] pārkāpums" šīs tiesību normas izpratnē nozīmē tās vietas valsti, kurā izdarīts sākotnējais pārkāpums, kas ir pārmestās rīcības pamatā.